

UZASADNIENIE

W dniu 28 stycznia 2013 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. (dalej: „powód”, (...)) wytoczył przeciwko Bankowi (...) SA z siedzibą w W. powództwo zapłatę kwoty 90 121, 48 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrządzonej szkody na podstawie art. 892 § 2 k.p.c. oraz kosztami procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

(pozew k. 3 – 55)

W odpowiedzi na pozew Bankowi (...) SA z siedzibą w W. (dalej: „pozwany”, „bank”) wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Pozwany wniósł również o przypozwanie na podstawie art. 84 § 1 k.p.c. do udziału w sprawie R. K. i W. K..

(odpowiedź na pozew k. 84 – 135)

Zarządzeniem z dnia 12 marca 2013 r. zarządzono przypozwanie R. K. oraz W. K. do udziału w sprawie oraz zawiadomiono o terminie rozprawy. Przypozwani nie zgłosili interwencji ubocznej.

(zarządzenie k. 137, zwrotne potwierdzenia odbioru k. 140, 141)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 31 października 1987 roku R. K. pozostawają w związku małżeńskim z W. K..

(dowód odpis skrócony aktu małżeństwa k. 17)

W dniu 16 marca 2001 roku między W. K. i R. K. została zawarta umowa majątkowa małżeńska wyłączającą wspólność ustawową, według której § 2 strony oświadczyły, że niniejszą umową wyłączającą obowiązującą ich dotychczas wspólność ustawową, a w związku z tym obowiązuje między nimi rozdzielność majątkowa polegająca na tym, że każdy z małżonków zachowuje majątek nabyty przed i po zawarciu niniejszej umowy oraz zarządza i rozporządza całym swoim majątkiem samodzielnie.

(dowód akt notarialny repetytorium A nr (...) sporządzony w dniu 16 marca 2001 roku przed P. K. notariuszem w G. k. 25)

Nakazem zapłaty z dnia 28 stycznia 2002 roku wydanym przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XV GNC 1269/01 utrzymanym w mocy wyrokiem z dnia 30 grudnia 2002 roku wydanym przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygnaturze XVI GC 649/02 dłużnik R. K. został zobowiązany względem powoda do zapłaty na jego rzecz kwoty należności głównej 31303,37 złotych wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości ustawowej od 2328,32 zł od 14 grudnia 1998 roku do dnia zapłaty; od 6194,13 zł od 19 listopada 1999 roku do dnia zapłaty; od 4246,03 zł od 29 sierpnia 2000 roku do dnia zapłaty; od 7246,93 zł od 6 kwietnia 2000 roku do dnia zapłaty; od 856 zł od 5 kwietnia 2000 roku do dnia zapłaty; od 110,80 zł od 7 kwietnia 2000 roku do dnia zapłaty; od 2762,76 zł od 16 kwietnia 2000 roku do dnia zapłaty; od 728,14 zł od dnia 29 kwietnia 2000 roku do dnia zapłaty; 2670,77 zł od 28 kwietnia 2000 roku do dnia zapłaty; od 5737,90 zł od 16 maja 2000 roku do dnia zapłaty; od 428 zł od 7 maja 2000 roku do dnia zapłaty; od 564,95 zł od 16 maja 2000 roku do dnia zapłaty; od 349,22 zł od 20 maja 2000 roku do dnia zapłaty; od 4668,25 zł od 14 czerwca 2000 roku do dnia zapłaty; od 5078,34 zł od 19 czerwca 2000 roku do dnia zapłaty; od 185,65 zł od 3 czerwca 2000 roku do dnia zapłaty; od 433,35 zł od 30 lipca 2000 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu w kwocie 2587,90 złotych.

(wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 30 grudnia 2002 roku k. 14, nakaz zapłaty k. 14).

W dniu 6 grudnia 2002 roku W. K. zarejestrowała z kolei własną działalność gospodarczą pod firmą PPHU (...).

(zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z 6 grudnia 2002 roku znajdujące się w aktach egzekucyjnych sprawy (...)).

W dniu 2 stycznia 2003 roku W. K. zawarła z pozwanym bankiem umowę nr (...) o prowadzenie rachunków bankowych na czas nieokreślony, która została zmieniona aneksem do umowy nr (...) zawartym w dniu 3 września 2004 roku.

(umowa nr (...) i aneks nr (...) znajdujące się w aktach komorniczych sprawy (...))

W. K. otworzyła w pozwanym banku 3 nowe konta bankowe o datach otwarcia 2 stycznia 2003 roku, 3 września 2004 roku i 25 czerwca 2009 roku. Powyższe konta miały charakter kont osobistych prowadzonych dla W. K. w związku z prowadzeniem przez nią działalności gospodarczej.

(pismo pozwanego z dnia 11 marca 2010 roku k. 29).

W dniu 26 czerwca 2007 roku została nadana na rzecz powoda klauzula wykonalności na mocy postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygnaturze akt XVI Gco 176/07.

(postanowienie k. 14-15).

W dniu 26 października 2007 roku została nadana postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie sygn. akt XVI GCO 291/07 klauzulę wykonalności przeciwko W. K. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową.

(postanowienie k.21)

W dniu 1 września 2008 r. powód złożył na podstawie tytułów wykonawczych opatrzonej klauzulą wykonalności na rzecz powoda i przeciwko dłużnikom, wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko W. K. i R. K.. Powód żądał wyegzekwowania kwot wynikających z tytułu wykonawczego, tj. 31 303, 37 zł należności głównej, odsetek ustawowych od kwoty wynikających z tytułu wykonawczego, kwoty 2 587, 90 zł tytułem kosztów procesu, kwoty 130, 00 zł kosztów postępowania klauzulowego. Powód żądał przeprowadzenia egzekucji do wierzytelności z rachunków bankowych w 18 bankach, w tym u pozwanego, a także do ruchomości, wynagrodzenia za pracę i innych wierzytelności. Egzekucja była prowadzona była przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi A. K. w sprawie o sygn. (...).

(zawiadomienie Komornika o wszczęciu egzekucji z dnia 16 września 2008 roku znajdujące się w aktach sprawy egzekucyjnej (...)).

Pismem z dnia 16 września 2008 r., **doręczonym dniu 22 września 2008 r.**, komornik sądowy zawiadomił W. K. o wszczęciu egzekucji.

(pismo z dnia 16 września 2008 r., zwrotne potwierdzenie odbioru akta sprawy egzekucyjnej (...))

W ramach prowadzonej egzekucji Komornik wystąpił do Sądu Rejonowego w Człuchowie Wydziału Ksiąg Wieczystych z zapytaniem czy wymienieni dłużnicy jest właścicielami bądź użytkownikami wiecznym nieruchomości położonych na terenie prowadzenia ksiąg wieczystych, wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w G. z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych dotyczących R. K. i W. K., wystąpił z takimi samymi wnioskami do Urzędu Skarbowego w G., zajął wierzytelności obojga dłużników należne mu od Urzędu Skarbowego w G., wystąpił z zawiadomieniem o zajęciu rachunku bankowego z ograniczeniem do majątku wspólnego małżonków i zakazem wypłat do najbardziej popularnych na rynku bankowym 18 podmiotów.

(pisma znajdujące się w aktach sprawy egzekucyjnej prowadzonej pod sygn. (...), enumeratywnie wymienione w postanowieniu z dnia 29 lipca 2013 r.)

W dniu 22 września 2008 r. Komornik dokonał zajęcia rachunku bankowego dłużników prowadzonego przez pozwanego, w tym zostało dokonane zajęcie rachunku bankowego W. K. o numerze (...) i (...) w Banku (...) Spółce akcyjnej i zajęcie to zostało doręczone dłużnikom oraz pozwanemu. **Zawiadomienie zostało doręczone pozwanemu w dniu 25 września 2008 r.**

(zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat k. 22, zwrotne potwierdzenie odbioru aktach sprawy egzekucyjnej prowadzonej pod sygn. (...))

Zajęcie rachunku bankowego dłużnika zostało dokonane łącznie na kwotę: **83 296, 95 zł.** W zawiadomieniu tym wskazano kwotę należności głównej w wysokości **31 303, 37** złotych, odsetki do dnia 22 września 2008 roku w kwocie **42 813,07** złotych, koszty procesu w kwocie **2 587,90** złotych, inne koszty w kwocie **130,00** złotych, opłatę egzekucyjną w kwocie **6282,01** złotych i wydatki gotówkowe w kwocie **180, 60** złotych. W zawiadomieniu podano, że egzekucja toczy się pod sygnaturą (...) z wniosku wierzyciela (...) spółki z o.o. z siedzibą w Ł. przeciwko dłużnikowi R. K. oraz przeciwko dłużniczce W. K. z tym, że przeciwko niej z ograniczeniem do majątku wspólnego w oparciu o tytuł wykonawczy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 stycznia 2002 roku, sygn. akt XV GNc 1269/01, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 30 grudnia 2002 roku sygn. akt XV GNc 649/02, postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2007 roku o sygnaturze akt XVI Gco 176/07, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 października 2007 roku, sygnatura akt I Acz 1830/07, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 października 2007 roku sygn. akt XVI Gco 291/07 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 czerwca 2008 roku sygn. akt XVI Gco 134/08 zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 23 lipca 2008 roku.

(zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 22)

W zawiadomieniu tym wskazano, iż stosownie do artykułu 889 kpc wierzytelność dłużnika wynikająca z posiadania rachunku bankowego w pozwanym banku według ustaleń banku została zajęta do wskazanej w zawiadomieniu sumy a wynikające z niego zajęcie jest skuteczne mimo niewskazania rachunku bankowego. Zaznaczono przy tym, że zgodnie z art. 890 k.p.c. **zajęcie jest dokonane z chwilą doręczenia pozwanemu** niniejszego zawiadomienia i obejmuje również kwoty, które zostały wpłacone na rachunek bankowy dłużnika po dokonaniu zajęcia a także wezwanie pozwanego, **aby nie dokonywał wypłat z tego rachunku bez zgody komornika do wysokości zajętej sumy** albo zawiadomił Komornika w terminie 7 dni o przeszkodzie w przekazaniu zajętej wierzytelności z jednoczesnym pouczeniem, że bank, który naruszył przepisy dotyczące obowiązków banku w zakresie egzekucji z rachunków bankowych ponosi odpowiedzialność za wyrządzoną w ten sposób wierzycielowi-powodowi szkodę.

(zawiadomienie k. 22).

W dniu 25 września 2008 r. W. K. złożyła skargę na czynności komornika, w tym dotyczące zajęcia jej rachunku bankowych z dnia 22 września 2008 roku prowadzonych przez pozwanego. Postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w Łodzi z dnia 1 grudnia 2008 roku (II Co 2675/08), doręczonym dłużniczce w dniu 23 grudnia 2013 r., oddalono powyższą skargę.

(skarga dłużnika k. 23, dowód nadania k. 15 (II Co 2675/08), postanowienie k. 27, dowód doręczenia k. 24).

W piśmie z dnia 3 października 2008 roku pozwany - w odpowiedzi na zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego - poinformował, że na rachunkach bankowych prowadzonych przez (...) na rzecz dłużników brak jest środków finansowych umożliwiających całkowitą lub częściową realizację zajęcia i na wskazanych rachunkach bankowych prowadzonych przez Oddział w ramach kwoty wolnej od zajęcia pozostaje 183,11 złotych. Zwrócono się także z prośbą o przesyłanie dalszych pism do jednostki organizacyjnej pozwanego, którą było Centrum Rozliczeń (...)

(pismo z 3 października 2008 roku znajdujące się w aktach komorniczych Km 1929/08).

Pismem z dnia 19 stycznia 2009 roku komornik sądowy wezwał pozwanego zgodnie z wnioskiem powoda z 30 grudnia 2008 roku do nadesłania historii rachunku bankowego dłużniczki W. K. od dnia otrzymania przez bank zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego do chwili obecnej.

(pismo Komornika z 19 stycznia 2009 roku znajdujące się ww. aktach komorniczych sprawy (...))

W dniu 26 stycznia 2009 roku pozwana przekazała w załączeniu komputerowy wydruk operacji dokonywanych na rachunkach dłużnika nr (...) i (...) za okres od dnia **25 września 2008 roku** do dnia 16 marca 2010 roku.

(pismo pozwanego banku z 26 stycznia 2009 roku znajdujące się ww. aktach komorniczych sprawy (...))

Pismem z dnia 9 lutego 2009 roku dłużniczka wniosła o umorzenie postępowania w części dotyczącej zajęcia rachunków bankowych stanowiących majątek osobisty dłużniczki mieszczących się w Banku (...) SA dokonanych zgodnie z zawiadomieniem o zajęciu rachunku bankowego z 22 września 2008 roku, którym wskazano, że zajęte konta są związane z prowadzoną w ramach majątku osobistego działalnością gospodarczą zarejestrowaną po dniu ustanowienia między małżonkami rozdzielenia gospodarczej. Dłużniczka wskazała, że swoją działalność prowadzi od 4 września 2004 roku w oparciu o uzyskany od (...) S.A. kredyt odnawialny, z którego korzysta do dzisiaj a oba zajęte rachunki są związane z tą działalnością, która stanowi jej osobisty rachunek.

(pismo pełnomocnika dłużniczki z 9 lutego 2009 roku znajdujące się w aktach egzekucyjnych (...)).

Do wniosku było załączone oświadczenie dłużnika R. K., iż założone przez jego żonę rachunki bankowe nr (...) oraz (...) prowadzone przez Bank (...) SA są rachunkami bankowymi firmy założonej przez dłużniczkę po dokonaniu rozdzielenia majątkowego oraz, iż na tych kontach nigdy nie były lokowane środki finansowe z majątku wspólnego a nadto wyżej wymieniona umowa z dnia 16 marca 2001 r. w przedmiocie wyłączenia wspólności ustawowej.

(oświadczenie R. K., umowa załączone do pisma z dnia 9 lutego 2009 r. w aktach egzekucyjnych (...))

W piśmie z dnia 4 marca 2009 roku pozwany bank poinformował komornikach, że „odblokował” zajęte wcześniej na wniosek powoda rachunki bankowe dłużniczki i wobec braku rachunku dla dłużnika R. K. i braku rachunków wspólnych dla W. K. i R. K. zajęcie nie mogło zostać dokonane. Bank wskazał przy tym, że prowadzi rachunki bankowe dla W. K., ale wobec faktu dostarczenia aktu notarialnego z 16 marca 2001 informującego o istnieniu rozdzielenia majątkowego pomiędzy W. K. a R. K. zajęcie nie może być realizowane z rachunków prowadzonych dla W. K., wobec których samodzielnie uchylił zajęcie.

(pismo banku z 4 marca 2009 roku znajdujące się w aktach komorniczych sprawy (...)).

W piśmie z dnia 28 stycznia 2010 roku komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) w Łodzi A. K. poinformował wierzyciela, iż w toku czynności wykonywanych w miejscu zamieszkania/prowadzenia działalności dłużnika stwierdzono, że egzekucja jest bezskuteczna, gdyż ustalono, że dłużnicy R. K. i W. K. nie posiadają rachunków bankowych, z których można prowadzić egzekucję, gdyż bank poinformował, że została mu doręczona umowa majątkowa małżeńska potwierdzająca rozdzielenie majątkowe i w związku z powyższym nie ma możliwości dokonania zajęcia rachunku należącego wyłącznie do dłużniczki.

(pismo komornika z 28 stycznia 2010 roku znajdujące się w aktach komorniczych sprawy (...)).

Wnioskiem z dnia 22 lutego 2010 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) A. K. wystąpił o niezwłoczne zrealizowanie zajęcia rachunku bankowego dłużnika W. K. z dnia 22 września 2008 roku doręczonego dnia 25 września 2008 roku i przekazanie na rachunek Komornika wszelkich środków pieniężnych oraz o nadesłanie historii rachunku bankowego od dnia otrzymania zawiadomienia o zajęciu wierzytelności do chwili obecnej, wskazania przyczyn, dla których pozwany bank nie zrealizował zajęcia rachunku bankowego dłużnika, mimo że w październiku

2008 roku dłużnik posiadał kwotę ponad 30.000 złotych oraz wskazania przyczyn, dla których uchylił zajęcie rachunku bankowego dłużnika, mimo że uchylenie zajęcia wymaga stosownego postanowienia Komornika Sądowego lub Sądu. Treść tego wniosku została następnie powołana w wezwaniu banku do złożenia oświadczeń i wyjaśnień.

(wezwanie Komornika znajdujące się w aktach sprawy egzekucyjnej (...))

W odpowiedzi na wezwanie pozwany poinformował komornika sądowego, że dokonał zajęcia rachunku bankowego jednakże w dniu 3 marca 2009 roku dłużniczka wezwała do odblokowania rachunków bankowych z uwagi na to, że konta te obsługują wyłącznie majątek osobisty dłużniczki i otwarte zostały już po fakcie zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej wyłączającej wspólność ustawową.

(odpowiedź na wezwanie znajdująca się w aktach w aktach sprawy egzekucyjnej (...)).

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2010 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) w Łodzi postanowił wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji umorzyć postępowania egzekucyjne w niniejszej sprawie w związku z faktem, że dłużnik nie posiada majątku na zaspokojenie roszczeń.

(postanowienie k. 38)

Na rachunku nr (...) prowadzonym przez pozwany bank w okresie od dnia 22 września 2008 roku do dnia 16 marca 2010 roku dochodziło do wielu operacji finansowych wpłaty i wypłaty gotówki z tego konta.

(raport z obrotów na koncie k. 133, 186-198)

W okresie od 22 września 2008 r. do 1 października 2008 roku wpłacono na powyższe konto sumę 39 500 złotych tytułem wpłaty gotówkowej, tj. w dniu 22 września 2008 r. kwotę 6500 zł, zaś w dniu 1 października 2008 roku kwoty 11 300 zł i 20 000 zł. W tych samych dniach wypłacono natomiast kwotę 119,99 złotych tytułem prowizji i opłaty za prowadzenie rachunku.

(raport z obrotów na koncie k. 133, 186-198)

W okresie od dnia 2 października 2008 r. do dnia 3 marca 2009 r. nie odnotowano na powyższym koncie operacji bankowych.

(raport z obrotów na koncie k. 133, 186-198)

W okresie od dnia 4 marca 2009 roku do dnia 8 marca 2010 r. dokonywano wpłat i przelewów na powyższe konto bankowe, a wpłacone środki pieniężne niezwłocznie wypłacano z konta w formie gotówkowej albo przekazywane na inne konto. Ogólnie na konto bankowe wpłacono w owym okresie sumę 621726,87 złotych, a wypłacono sumę 653004,30 złotych, dokonując wypłat niezwłocznie po wpłynięciu środków finansowych na konto.

(raport z obrotów na koncie 186-198)

Na powyższe konto bankowe dokonano wpłat: w dniu 1 października 2008 roku wpłata **11300** złotych, w dniu 1 października 2008 roku wpłata **20000** złotych, w dniu 5 marca 2009 roku przelew kwoty **9500** złotych, w dniu 16 marca 2009 roku wpłata gotówkową kwoty 3000 złotych, w dniu 16 marca 2009 roku uznanie kwotą **11350** złotych, w dniu 18 marca 2009 roku uznanie kwota 10,00 złotych, w dniu 23 marca 2009 roku uznanie kwota **15650** złotych, w dniu 30 marca 2009 roku uznanie kwota 5700 złotych, w dniu 1 kwietnia 2009 roku uznanie kwota 2500 złotych; w dniu 2 kwietnia 2009 roku uznanie kwota 900 złotych; w dniu 6 kwietnia uznanie kwota 7000 złotych; w dniu 9 kwietnia 2009 roku uznanie kwotą 5700 złotych; w dniu 14 kwietnia 2009 roku uznanie kwotą **20000** złotych; w dniu 20 kwietnia 2009 roku uznanie kwota **10600** złotych; w dniu 27 kwietnia 2009 roku uznanie kwotą **15500** złotych; w dniu 4 maja 2009 roku uznanie kwota **22400** złotych; w dniu 11 maja 2009 roku uznanie kwota 6700 złotych; w dniu 18 maja 2009 roku uznanie kwota **11450** zł; w dniu 25 maja 2009 roku uznanie kwota **101000** zł; w dniu 1 czerwca 2009 roku uznanie kwota **11350** zł; w dniu 8 czerwca 2009 roku uznanie kwotą **10850** zł; w dniu 12

czerwca 2009 roku uznanie kwota 1150 zł; w dniu 15 czerwca 2009 roku uznanie kwotą **15000** zł; w dniu 22 czerwca 2009 roku uznanie kwotą **15600** zł; w dniu 29 czerwca 2009 roku uznanie kwotą **11750** zł; w dniu 1 lipca 2009 roku uznanie kwotą 1900 zł; w dniu 6 lipca 2009 roku uznanie kwotą **12400** zł; w dniu 10 lipca 2009 roku uznanie kwotą 2500 zł; w dniu 13 lipca 2009 roku uznanie kwotą 7850 zł; w dniu 21 lipca 2009 roku uznanie kwotą **8950** zł; w dniu 27 lipca 2009 roku uznanie kwotą **11300** zł; w dniu 3 sierpnia 2009 roku uznanie kwota 5350 zł; w dniu 10 sierpnia 2009 roku uznanie kwota **13400** zł;; w dniu 13 sierpnia 2009 roku uznanie kwota 4050 zł; w dniu 17 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą **16200** zł; w dniu 18 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 1900 zł; w dniu 20 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 800 zł; w dniu 20 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 7400 zł; w dniu 24 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą **13300** zł; w dniu 26 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 6000 zł; w dniu 27 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 800 zł; w dniu 27 sierpnia 2009 roku uznanie kwota 6000 zł; w dniu 31 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą **9850** zł; w dniu 7 września 2009 roku uznanie kwotą **9300** zł; w dniu 8 września 2009 roku uznanie kwotą **8000** zł; w dniu 10 września 2009 roku uznanie kwotą 2350 zł; w dniu 14 września 2009 roku uznanie kwotą 2800 zł; w dniu 17 września 2009 roku uznanie kwotą 6900 zł; w dniu 21 września 2009 roku uznanie kwota **11550** zł; w dniu 25 września 2009 roku uznanie kwota 2100 zł; w dniu 29 września 2009 roku uznanie kwotą 1000 zł; w dniu 5 października 2009 roku uznanie kwotą 500 zł; w dniu 5 października 2009 roku uznanie kwotą 3150 zł; w dniu 5 października 2009 roku uznanie kwotą **9200** zł; w dniu 7 października 2009 roku uznanie kwotą 1800 zł; w dniu 7 października 2009 roku uznanie kwotą 2200 zł; w dniu 14 października 2009 roku uznanie kwotą 2150 zł; w dniu 16 października 2009 roku uznanie kwotą 1900 zł; w dniu 20 października 2009 roku uznanie kwota 2000 zł; w dniu 23 października 2009 roku uznanie kwotą 2700 zł; w dniu 26 października 2009 roku uznanie kwota 1000 zł; w dniu 26 października 2009 roku uznanie kwota 7250 zł; w dniu 29 października 2009 roku uznanie kwotą 1200 zł; w dniu 2 listopada 2009 roku uznanie kwotą 4650 zł; w dniu 6 listopada 2009 roku uznanie kwota 2950 zł; w dniu 9 listopada 2009 roku uznanie kwotą 7150 zł; w dniu 12 listopada 2009 roku uznanie kwotą 2550 zł; w dniu 16 listopada 2009 roku uznanie kwotą 4500 zł; w dniu 17 listopada 2009 roku uznanie kwotą 5400 zł; w dniu 18 listopada 2009 roku uznanie kwotą 1400 zł; w dniu 23 listopada 2009 roku uznanie kwota 5900 zł; w dniu 25 listopada 2009 roku uznanie kwota 1900 zł; w dniu 30 listopada 2009 roku uznanie kwotą **12650** zł; w dniu 7 grudnia 2009 roku uznanie kwotą 360 zł; w dniu 7 grudnia 2009 roku uznanie kwota 4100 zł; w dniu 8 grudnia 2009 r. uznanie kwotą 1 zł; w dniu 14 grudnia 2009 roku uznanie kwotą 7400 zł;; w dniu 16 grudnia 2009 roku uznanie kwotą 1200 zł; w dniu 23 grudnia 2009 roku uznanie kwotą 4000 zł; w dniu 23 grudnia 2009 roku uznanie kwotą **4000** zł; w dniu 28 grudnia 2009 r. uznanie kwotą **19 970** zł; w dniu 31 grudnia 2009 roku uznanie kwotą 1000 zł; w dniu 31 grudnia 2009 r. uznanie kwotą 1000 zł; w dniu 4 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 6650 zł; w dniu 5 stycznia 2010 roku uznanie kwota 1350 zł; w dniu 7 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 1500 zł; w dniu 11 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 1500 zł; w dniu 11 stycznia 2010 roku uznanie kwotą **27 015,44** zł; w dniu 12 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 6000 zł; w dniu 18 stycznia 2010 roku uznanie kwotą **13850** zł; w dniu 22 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 1500 zł; w dniu 25 stycznia 2010 roku uznanie kwotą **8100** zł; w dniu 1 lutego 2010 roku uznanie kwotą 4500 zł; w dniu 8 lutego 2010 roku uznanie kwotą 5500 zł; w dniu 10 lutego 2010 roku uznanie kwotą 3400 zł; w dniu 15 lutego 2010 roku uznanie kwotą 6750 zł; w dniu 16 lutego 2010 roku uznanie kwotą 4000 zł; w dniu 19 lutego 2010 roku uznanie kwota 1400 zł, w dniu 22 lutego 2010 roku uznanie kwotą **8850** zł; w dniu 25 lutego 2010 roku uznanie kwotą 1150 zł; w dniu 1 marca 2010 roku uznanie kwota 122 zł; w dniu 1 marca 2010 roku uznanie kwota 3900 zł; w dniu 4 marca 2010 roku uznanie kwotą 2000 zł; w dniu 8 marca 2010 roku uznanie kwotą **11700** zł.

(raport z obrotów na koncie k. 31 – 36, 180 – 205)

Według salda na dzień pierwotnego zajęcia konta bankowego nr (...) znajdowały się na nim 183,11 złote, a w dniu uchylenia zajęcia przez bank, tj. w dniu 3 marca 2009 roku znajdowało się na nim 119,11 złotych.

(saldo rachunku z dnia 2 października 2008 roku k. 133 i z dnia 3 marca 2009 roku k. 133).

Według salda tego rachunku na dzień ponownego zajęcia rachunku bankowego tj. 9 marca 2010 roku znajdowało się na nim 4.24 złote.

(saldo k. 134).

Według salda rachunku firmowego o limicie kredytowym 75.000 złotych nr (...) według stanu rachunku przedstawiającego kwotę wykorzystanego limitu na dzień 1 października 2008 roku wykorzystano kwotę 64412,24 złote, a według stanu na dzień 3 marca 2009 roku wykorzystano limit w kwocie 37214,87 złotych.

(saldo z października 2008 roku k. 134 i z dnia 3 marca 2009 roku k. 135).

Według tego salda na dzień 31 marca 2010 roku wykorzystano kwotę 74759,57 złotych.

(saldo na dzień 31 marca 2010 roku k. 135)

W dniu 21 stycznia 2011 r. powód wszczął przeciwko R. K. i W. K. ponownie egzekucję na podstawie wyżej wymienionych tytułów wykonawczych opatrzoną klauzulą wykonalności na rzecz powoda i przeciwko dłużnikom. Powód żądał wyegzekwowania kwot wynikających z tytułu wykonawczego, tj. 31 303, 37 zł należności głównej, odsetek ustawowych od kwoty wynikających z tytułu wykonawczego, kwoty 2 587, 90 zł tytułem kosztów procesu, kwoty 130, 00 zł kosztów postępowania klauzulowego, kwoty 417, 64 zł kosztów bezskuteczności egzekucji. Powód żądał przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości, wierzytelności z rachunków bankowych w 21 bankach, w tym u pozwanego, a także do ruchomości, wynagrodzenia za pracę i innych wierzytelności. Egzekucja była prowadzona była przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ż. W. N. w sprawie o sygn. (...).

(wniosek o wszczęcie egzekucji akta sprawy (...))

W piśmie z dnia 1 czerwca 2011 roku komornik sądowy poinformował powoda, że postępowanie egzekucyjne w niniejszej sprawie będzie umorzone, gdyż Komornik zgodnie z załączonym wykazem dla wierzyciela dokonał zajęcia rachunków bankowych, które okazało się bezskuteczne, poprzez Urząd Skarbowy ustalono, że dłużnik R. K. nie prowadzi działalności gospodarczej, nie nabył praw majątkowych, ruchomości, nieruchomości oraz nie zawarł umowy podlegającej opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych, nie występuje, jako żadna strona w podatku od spadków i darowizn, nie złożył zeznań PIT36, PIT 38, nie wpłynęła żadna informacja PIT8C. Wskazano rachunek bankowy w Banku Spółdzielczym w G., które zajął komornik, ale zajęcie okazało się bezskuteczne. Dokonane zajęcie wierzytelności w Urzędzie Skarbowym okazało się bezskuteczne, gdyż dłużnicy nie posiadają nadpłaty podatku dochodowego i VAT. W toku czynności poprzez ZUS ustalono, że dłużnik R. K. nie figuruje w ewidencji osób objętych ubezpieczeniem społecznym z tytułu zatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej, nie pobiera renty ani emerytury, natomiast W. K. figuruje, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą niepobierająca emerytury ani renty. W stosunku zaś do posiadanej przez nich nieruchomości ustalono, że w katastrze nieruchomości, jako właściciele nieruchomości oznaczonej numerami działki (...) o powierzchni 0,0302 ha położonej w obrębie C., gmina J. objętej księgą wieczystą nr (...). Wskazana nieruchomość została w dniu 26 czerwca 2009 roku w innej już zakończonej sprawie egzekucyjnej sprzedana w drodze licytacji a suma uzyskana ze sprzedaży przekazana wierzycielom. W stosunku natomiast, co do dłużniczki W. K. ustalono, że w ramach egzekucji ograniczonej jedynie do odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską nie udało się ustalić jakiegokolwiek majątku spełniającego powyższe kryteria.

(postanowienie k. 39)

Wezwaniem do zapłaty z dnia 18 stycznia 2012 roku, doręczonym w dniu 24 stycznia 2012 r., powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 90386,37 złotych, na którą kwotę składały się należność główna w kwocie 31303,37 złotych, odsetki ustawowe naliczone na dzień 18 stycznia 2012 roku w kwocie 56365,10 złotych, koszty procesu w kwocie 2587,90 złotych i koszty nadania klauzuli wykonalności w kwocie 130 złotych z tytułu odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez pozwanego powodowi na skutek naruszenia przepisów dotyczących realizacji zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego.

(wezwanie k. 41 - 44, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 45)

W sprawie nie złożono zastrzeżeń do protokołu na podstawie art. 162 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest usprawiedliwione, co do zasady i co do wysokości.

Podstawa prawna powództwa opiera się na art. 892 § 1 k.c., według którego bank, który naruszył przepisy dotyczące obowiązków banku w zakresie egzekucji z rachunków bankowych, w tym rachunków bankowych obejmujących wkład oszczędnościowy, odpowiada za wyrządzoną przez to wierzycielowi szkodę.

Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej banku są: zaistnienie szkody w majątku wierzyciela egzekwującego, wystąpienie faktu (czynu niedozwolonego), za który ustawa czyni odpowiedzialnym bank, związek przyczynowy między czynem niedozwolonym a szkodą w tej postaci, że szkoda jest jego zwykłym następstwem (S. Cieślak, Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz. Artykuły 733 – 1088, red. J. Jankowski, Warszawa 2013, s. 618).

Co się tyczy przesłanki zaistnienia szkody i jej wysokości, należy wskazać, że powód dochodzi od pozwanego kwoty **90 121, 48 zł**, na którą składają się należności:

1. kwota **31 303,37 zł** tytułem należności głównej wynikającej z nakazu zapłaty z dnia 28 stycznia 2002 roku (XV GNe 1269/01) Sądu Okręgowego w Warszawie, utrzymanego w mocy wyrokiem z dnia 30 grudnia 2002 roku (XVI GC 649/02) Sądu Okręgowego w Warszawie;
2. kwota skapitalizowanych odsetek **w łącznej wysokości 56 230, 21 zł liczonych do dnia 18 stycznia 2012 r.** z odsetkami ustawowymi w wysokości ustawowej od kwoty 2328,32 zł od dnia 14 grudnia 1998 roku w wysokości **4 830, 26 zł**; od kwoty 6194,13 zł od dnia 19 listopada 1999 roku w wysokości **11 486, 25 zł**; od kwoty 4246,03 zł od dnia 29 sierpnia 2000 roku w wysokości **7 179, 95 zł**; od kwoty 7246,93 zł od dnia 6 kwietnia 2000 roku w wysokości **12 858, 98 zł**; od kwoty 856 zł od 5 kwietnia 2000 roku w wysokości **1519, 38 zł**; od kwoty 110,80 zł od dnia 7 kwietnia 2000 roku w wysokości **196, 54 zł**; od kwoty 2762,76 zł od dnia 16 kwietnia 2000 roku w wysokości **4 886, 36 zł**; od kwoty 728,14 zł od dnia 29 kwietnia 2000 roku w wysokości **1 282, 38 zł**; od kwoty 2670,77 zł od dnia 28 kwietnia 2000 roku w wysokości **4 705, 22 zł**; od kwoty 4159, 49 zł (w nakazie 5737,90 zł) od dnia 16 maja 2000 roku w wysokości **7 284, 89 zł** wraz z kosztami procesu w kwocie 2587,90;
3. kwota 2 587, 90 zł tytułem kosztów procesu.

Powód nie wnosił o zasądzenie pozostałych kwot wynikających z wyżej wymienionego tytułu wykonawczego.

Co się tyczy szkody w wysokości 31 303, 37 zł, trzeba zaznaczyć, że pozwany nie kwestionował poniesienia szkody w tej wysokości.

Jak wskazał SA w Warszawie wyroku z dnia 30 stycznia 2013 r. (I ACa 809/12), szkoda, o której mowa w art. 892 § 1 k.p.c. identyfikowana być musi z taką sytuacją, w której z powodu naruszenia przez bank obowiązków w zakresie egzekucji z rachunków bankowych, wierzyciel egzekwujący traci definitywnie możliwość zaspokojenia swojej wierzytelności, z uwagi na brak majątku dłużnika, do którego mogłaby zostać skierowana egzekucja. Innymi słowy, dopiero bezskuteczność egzekucji mogłaby skutkować uznaniem, że wierzyciel poniósł szkodę w swoim majątku identyfikowaną jako brak możliwości zaspokojenia wierzytelności przysługującej mu w stosunku do dłużnika.

Pozwany, co do zasady, nie kwestionował, tego, że wyżej wskazana szkoda została powodowi wyrządzona z powodu bezskuteczności egzekucji. Szkodę tę należy kwalifikować, jako stratę (damnum emergens). Powód udowodnił, że szkoda ta stanowi uszczerbek w jego majątku. Powód przeprowadził dwa postępowania egzekucyjne. Pierwsze postępowanie egzekucyjne prowadzone było w okresach od dnia 3 września 2008 r. do dnia 29 grudnia 2010 r. i zostało umorzone postanowieniem z dnia 29 grudnia 2010 r. (...) z powodu bezskuteczności egzekucji. Drugie postępowanie egzekucyjne było prowadzone od dnia 21 stycznia 2011 r. do dnia 7 grudnia 2012 r., zaś ostatnią czynnością egzekucyjną było wysłuchanie wierzyciela przed umorzeniem postępowania w trybie art. 827 k.p.c.

((...)). W żadnym z tych postępowań nie wyegzekwowano dochodzonych w niniejszym postępowaniu należności powoda, zaś egzekucja była prowadzona do całego majątku dłużnika, co wynika z żądań zawartych we wnioskach o wszczęcie egzekucji i dokonanych czynności egzekucyjnych. Pozwany bank nie podnosił żadnych zarzutów, co do nieprawidłowości prowadzenia egzekucji przez wierzyciela, w szczególności, że nie przeprowadził egzekucji z majątku, z którego mogła zostać zaspokojona wierzytelność powoda ani też nie wykazał, że na datę zamknięcia rozprawy W. K. i R. K. mają majątek, z którego powód może zaspokoić swoje wierzytelności. Wobec tego pozwany nie wykazał, że istnieje chociażby potencjalna możliwość uzyskania przez wierzyciela zaspokojenia w całości albo w części z majątku dłużnika.

Odnosząc się do szkody w wysokości 2 587, 90 zł tytułem kosztów procesu, pozwany zarzucił w odpowiedzi na pozew, iż brak jest podstaw do uwzględnienia w szkodzie kosztów procesu w wysokości 2 587, 90 zł zasądzonych prawomocnym nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Warszawie z dnia 28 stycznia 2002 r. (XV GNC 1269/01), w oparciu o który powód wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w stosunku do dłużników. Pozwany wskazał, że zgodnie z orzecznictwem sądów wydatki poniesione przez stronę na pokrycie opłat sądowych, których zwrotu pod postacią zasądzonych od przeciwnika kosztów procesu strona ta nie odzyskała, nie mogą być traktowane jako szkoda.

Według Sądu stanowisko pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem Sądu, granice szkody, o której mowa w art. 892 § 1 k.p.c., wyznacza zakres zobowiązania dłużnika określony w tytule wykonawczym bez względu na charakter zobowiązania.

Za takim poglądem przemawia następująca argumentacja.

Artykuł 892 § 1 k.p.c. stanowiąc o szkodzie ma na względzie szkodę w ujęciu materialnoprawnym. Przepis ten nie zawiera szczegółowego uregulowania, które ograniczałoby zakres szkody wyrządzonej przez bank. Ograniczenia te wynikają ze szczególnych regulacji prawnych (np. art. 890 § 2 k.p.c. i art. 54 ust. 1 ustawy Prawo bankowe), z treści tytułu wykonawczego oraz z żądania wniosku o wszczęcie egzekucji, w którym wierzyciel określa zakres egzekwowanej wierzytelności. Tym samym, wierzyciel nie może żądać naprawienia szkody w zakresie, w jakim na podstawie przepisów prawa została wyłączona możliwość egzekucji wierzytelności z rachunku bankowego, a nadto co do wierzytelności nie objętych treścią tytułu wykonawczego oraz żądaniem wniosku o wszczęcie egzekucji. Ustawodawca nie przewidział wyłączenia możliwości egzekucji wierzytelności z rachunku bankowego należności wynikających z treści tytułu wykonawczego w postaci kosztów procesu. Te ostatnie należności stanowią wierzytelności, które wierzyciel może egzekwować od dłużnika, jeżeli objęte są treścią tytułu wykonawczego. Jak wynika z tytułu wykonawczego z dnia 28 stycznia 2002 r., jego treść obejmuje zasądzone przez sąd w postępowaniu rozpoznawczym koszty procesu w wysokości 2587, 90 zł, zaś wierzyciel zażądał ich egzekucji w żądaniu zawartym we wniosku o wszczęcie egzekucji. Co do tych należności została wszczęta przez komornika sądowego egzekucja z wierzytelności znajdujących się na rachunku bankowym dłużnika. Wynika to wprost z zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat (skierowanego do banku), zaś należności z tego tytułu nie zostały wyegzekwowane w egzekucji. Wobec tego stanowią one szkodę wierzyciela w postaci straty.

Znaczenie dla powyższych rozważań ma to, że bank odpowiada za szkodę pozostającą w związku przyczynowym z naruszeniem przepisów dotyczących obowiązków banku w zakresie egzekucji z rachunków bankowych, o czym będzie mowa szerzej w dalszych rozważaniach. Egzekucję z rachunków bankowych dłużnika może prowadzić organ egzekucyjny, w tym komornik sądowy, na podstawie tytułu wykonawczego. Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy (art. 776 zd. 1 k.p.c.). Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 776 zd. 2 k.p.c.). W związku z tym wierzyciel, które chce prowadzić egzekucję musi najpierw uzyskać tytuł egzekucyjny (art. 777 § 1 k.c.), a zatem uprzednio wystąpić na drogę postępowania sądowego. Jest to konieczna przesłanka uzyskania tytułu wykonawczego. Skoro zatem wcześniejsze wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi i uzyskanie tytułu wykonawczego przeciwko dłużnikowi jest konieczną przesłanką prowadzenia egzekucji, niezbędne jest poniesienie kosztów procesu, które wprawdzie, zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca (dłużnik) jest obowiązany zwrócić powodowi, jednak brak u pozwanego środków

musi powodować, że powód nie otrzyma od niego zwrotu kosztów, a zatem powstaje w majątku wierzyciela strata. Jak stwierdził, SN w uchwale z dnia 10 lutego 1995 r., III CZP 8/95 (OSNC 1995, nr 6, poz. 88), nie może ulegać wątpliwości, iż zobowiązanie wynikające z rozstrzygnięcia sądu o kosztach procesu jest zobowiązaniem pieniężnym w ścisłym tego słowa znaczeniu, dlatego nie sposób negować cywilnoprawnego charakteru takiej należności. W związku z tym należy stwierdzić, że koszty procesu są cywilnoprawnym zobowiązaniem pieniężnym dłużnika wobec wierzyciela, zaś ich niezaspokojenia przez dłużnika powoduje szkodę w majątku wierzyciela w postaci straty. Dlatego nie można przyjąć, że koszty procesu nie stanowią szkody w rozumieniu art. 892 § 1 k.p.c., skoro ich poniesienie jest konieczne w celu uzyskania tytułu wykonawczego, w oparciu o który będzie prowadzona egzekucja.

Za przedstawionym stanowiskiem przemawia także wykładania funkcjonalna art. 892 § 1 k.p.c. Treści tego przepisu nie można bowiem poznać bez poznania funkcji jakie ma on spełnić (uchwała SN z dnia 25 listopada 2003 r., III CZP 75/03). Należy zatem zauważyć, że artykuł 892 § 1 k.p.c. wprowadza dodatkową gwarancję dla wierzycieli, ustanawiając ex lege odpowiedzialność odszkodowawczą, w razie naruszenia przez bank przepisów dotyczących obowiązków banku w zakresie egzekucji z rachunków bankowych. Tym samym art. 892 § 2 k.p.c. ma na celu funkcję ochronną wierzycieli, która to funkcja znajdzie pełne urzeczywistnienie wtedy, gdy wierzyciele będą mogli w procesie przeciwko bankom odpowiedzialnym za powstanie szkody dochodzić naprawienia całej szkody, w tym szkody obejmującej koszty procesu.

Na marginesie należy dodać, że pozwana w celu wzmocnienia swojego stanowiska wskazała, że zaprezentowany przez nią pogląd wypowiedział SA w Warszawie w wyroku z dnia 20 kwietnia 2011 r. (I ACa 1367/00). Pomijając to, że SA w Warszawie nie wydał takiego wyroku w dniu 20 kwietnia 2011 r., lecz w dniu 20 kwietnia 2001 r. i nie kwestionując stanowiska tego sądu in merito, należy zaznaczyć, że dokładna analiza ustaleń faktycznych i rozważań sądu prowadzi do wniosku, że sąd – jak się wydaje – rozstrzygnął w ten sposób w stosunku do opłat sądowych, które zostały poniesione przez stronę procesu, lecz nie zostały uwzględnione przez sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w związku z wcześniejszym umorzeniem postępowaniem, co do części roszczenia procesowego wskutek cofnięcia powództwa.

Wobec tego należy stwierdzić, że na podstawie art. 892 § 1 k.p.c. granice odpowiedzialności banku za szkodę wyrządzoną wierzycielowi wyznacza zakres zobowiązania dłużnika bez względu na charakter zobowiązania. Szkada ta obejmuje także uwzględnione w treści tytułu wykonawczego wydanego przeciwko dłużnikowi koszty procesu, koszty postępowania egzekucyjnego umorzonych z powodu bezskuteczności egzekucji i odsetki ustawowe od należności głównej (por. także analogiczny pogląd SN wypowiedziany w uchwale SN z dnia 7 grudnia 2006 r. III CZP 118/06, OSNC 2007, nr 9, poz. 136, w odniesieniu do zakresu szkody, o której mowa w art. 299 § 1 k.s.h.).

Co się tyczy szkody w wysokości 56 230, 21 zł tytułem skapitalizowanych odsetek, należy zaznaczyć, że pozwany nie kwestionował sposobu obliczenia odsetek skapitalizowanych, który został szczegółowo przedstawiony przez powoda na k. 46 – 55.

Pozwany podniósł jeden zarzut co do tej szkody, a mianowicie wskazał, że nie jest zasadne „zasądzenie odsetek od należności głównej zasądzonej prawomocnym nakazem zapłaty wynoszącej kwotę 31 303, 37 zł aż do dnia 18 lutego 2012 r.”. Zdaniem pozwanego, skoro powód twierdzi, że gdyby bank nie odblokował zajętych rachunków, zostałyby zaspokojony najpóźniej do dnia 4 marca 2009 r., to może naliczać odsetki ustawowe do tej daty. Według pozwanego – zgodnie z orzecznictwem sądów – naprawienie szkody ma wyrównać ubytek majątkowy poszkodowanego, a nie prowadzić do jego wzbogacenia.

W ocenie Sądu zarzut pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. Odsetki ustawowe są szkodą w postaci straty (damnum emergens), a nie szkodą w postaci utraconych korzyści (lucrum cessans). Jak wskazał SA w Warszawie w wyroku z dnia 30 stycznia 2013 r. (I ACa 809/12), w odniesieniu do analogicznego zarzutu dotyczącego uwzględnienia odsetek ustawowych, wadliwe zachowanie się Banku przy realizacji zajęcia dokonanego przez komornika w żadnym przypadku nie mogło prowadzić do utraty spodziewanych korzyści, ewentualnie mogło skutkować brakiem możliwości zaspokojenia się wierzyciela z majątku egzekwowanego dłużnika. Sytuacja taka powinna być oceniana jako zmniejszenie się aktywów wierzyciela, szkoda ma zatem postać straty (damnum emergens). Dodać należy,

że zasądzenie odsetek ustawowych nie prowadzi do wzbogacenia się wierzyciela w razie opóźnienia w spełnieniu świadczenia w terminie. Ze wzbogaceniem powoda mielibyśmy do czynienia, gdyby powód żądał odsetek od świadczenia, które zostało spełnione w terminie, albo gdyby powód żądał odsetek od świadczenia, które zostało spełnione z opóźnieniem, ale za okres następujący po terminie spełnienia świadczenia. Nie należą do tych wypadków hipotetyczne możliwości spełniania świadczenia.

Odnosząc się do szkody wyrządzonej na podstawie art. 892 § 2 k.p.c. nie można pominąć ograniczeń naprawienia szkody wynikających z obowiązujących przepisów prawa, o czym była już mowa. Należy podkreślić, że pozwany nie podniósł co do tych kwestii żadnych zarzutów.

W szczególności pozwany nie udowodnił, że zachodziły okoliczności wymienione w art. 890 § 2 k.p.c., tzn., że nie wypłacał wierzycielności z tego rachunku, gdyż wierzycielności te obejmowały bieżące wypłaty na wynagrodzenie za pracę wraz z podatkami i innymi ciężarami ustawowymi oraz na zasądzone alimenty i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania - do wysokości przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.).

Pozwany nie udowodnił również, że powodowi nie została wyrządzona szkoda ze względu na wynikający z art. 54 ust. 1 ustawy Prawo bankowe zakaz wypłat środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres bezpośrednio poprzedzający dzień wystawienia tytułu wykonawczego.

Podkreślenia wymaga to, że pozwany nie podniósł żadnego zarzutu, ani nie przedstawił żadnych wyliczeń, czy też nie przytoczył żadnego materiału procesowego, z którego wynikałoby, iż powód nie poniósł szkody z uwagi na treść art. 54 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Sąd może natomiast dokonać stosownych obliczeń wyłącznie na podstawie materiału procesowego w sprawie, z tym że obliczenia te nie mogą wkraczać w dziedzinę, dla której właściwe są wiadomości specjalne.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, klauzula wykonalności przeciwko W. K. została nadana postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 października 2007 r. (XVI GCO 291/07). Wobec tego, środki pieniężne wolne od zajęcia stanowiły kwotę **8 642, 43 zł** (3 x 2880, 81 zł), gdyż Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 17 września 2007 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w sierpniu 2007 r. (Dz. Urz. GUS z dnia 27 września 2007 r., ogłoszono, iż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w sierpniu 2007 r. wyniosło **2 880,81 zł**.

Natomiast w egzekucji powód dochodził kwoty **83 296, 95 zł**, zaś na rachunek bankowy w czasie jego zajęcia przez komornika sądowego wpłynęła łącznie kwota 621 726, 87 zł. Natomiast środki kwota wolna od zajęć w tym czasie wynosiła łącznie: **159 302, 97 zł**. Składają się na nią środki pieniężne stanowiące różnicę pomiędzy środkami pieniężnymi wpłaconymi na rachunek bankowy w zakresie przekraczającym kwotę wolną od zajęcia a tą kwotą, czyli **8 642, 43 zł**.

Zatem środki pieniężne, które podlegały egzekucji dotyczyły kwot wpłacanych w następujących datach, tj. w dniu 1 października kwota 11300 złotych (11 300 zł - 8642, 43 zł = 2 657, 57 zł), w dniu 1 października 2008 roku wpłata 20000 złotych (20 000 zł - 8642, 43 zł = 11 357, 57 zł), w dniu 5 marca 2009 roku przelew kwoty 9500 złotych (9 500 zł - 8642, 43 zł = 857, 57 zł), w dniu 16 marca 2009 roku uznanie kwotą 11350 złotych (11 350 zł - 8642, 43 zł = 2707, 57 zł), w dniu 23 marca 2009 roku uznanie kwotą 15650 złotych (15 650 zł - 8642, 43 zł = 7007, 57 zł), w dniu 14 kwietnia 2009 roku uznanie kwotą 20000 złotych (20 000 zł - 8642, 43 zł = 11 357, 57 zł); w dniu 20 kwietnia 2009 roku uznanie kwotą 10600 złotych (10 600 zł - 8642, 43 zł = 1957, 57 zł); w dniu 27 kwietnia 2009 roku uznanie kwotą 15500 złotych (15 500 zł - 8642, 43 zł = 6 857, 57 zł); w dniu 4 maja 2009 roku uznanie kwotą 22400 złotych (22 400

zł – 8642, 43 zł = 13 757, 57 zł); w dniu 18 maja 2009 roku uznanie kwota 11450 zł (11 450 zł – 8642, 43 zł = 2 807, 57 zł); w dniu 25 maja 2009 roku uznanie kwota 101000 zł (10 100 zł - 8 642, 43 zł = 1457, 57 zł), w dniu 1 czerwca 2009 roku uznanie kwota 11350 zł (11 350 zł - 8 642, 43 zł = 2707, 57 zł); w dniu 8 czerwca 2009 roku uznanie kwotą 10850 zł (10 850 zł - 8 642, 43 zł = 2207, 57 zł); w dniu 15 czerwca 2009 roku uznanie kwotą 15000 zł (15000 zł - 8 642, 43 zł = 6357, 57 zł); w dniu 22 czerwca 2009 roku uznanie kwotą 15600 zł (15600 zł - 8 642, 43 zł = 6 957, 57 zł); w dniu 29 czerwca 2009 roku uznanie kwotą 11750 zł (11750 zł - 8 642, 43 zł = 3 107, 57 zł); w dniu 6 lipca 2009 roku uznanie kwotą 12400 zł (12400 zł - 8 642, 43 zł = 3757, 57 zł); w dniu 21 lipca 2009 roku uznanie kwotą 8950 zł (8950 zł - 8 642, 43 zł = 307, 57 zł); w dniu 27 lipca 2009 roku uznanie kwotą 11300 zł (11300 zł - 8 642, 43 zł = 2 657, 57 zł); w dniu 10 sierpnia 2009 roku uznanie kwota 13400 zł (13400 zł - 8 642, 43 zł = 4 757, 57 zł); w dniu 17 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 16200 zł (16200 zł - 8 642, 43 zł = 7575, 57 zł); w dniu 24 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 13300 zł (13 300 zł - 8 642, 43 zł = 4 657, 57 zł); w dniu 31 sierpnia 2009 roku uznanie kwotą 9850 zł (9850 zł - 8 642, 43 zł = 1207, 57 zł); w dniu 7 września 2009 roku uznanie kwotą 9300 zł (9 300 zł - 8 642, 43 zł = 657, 57 zł); w dniu 21 września 2009 roku uznanie kwota 11550 zł (11 550 zł - 8 642, 43 zł = 2907, 57 zł); w dniu 5 października 2009 roku uznanie kwotą 9200 zł (9 200 zł - 8 642, 43 zł = 557, 57 zł); w dniu 30 listopada 2009 roku uznanie kwotą 12650 zł (12 650 zł - 8 642, 43 zł = 4007, 57 zł); w dniu 28 grudnia 2009 roku uznanie kwotą 19970 zł (19 970 - 8642, 43 zł = 11 327, 57 zł); w dniu 11 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 27 015,44 zł (27 015, 44 zł - 8 642, 43 zł = 24 330, 30 zł); w dniu 18 stycznia 2010 roku uznanie kwotą 13850 zł (13 850 zł - 8 642, 43 zł = 5207, 57 zł); w dniu 22 lutego 2010 roku uznanie kwotą 8850 zł (8 850 zł - 8 642, 43 zł = 207, 57 zł); w dniu 8 marca 2010 roku uznanie kwotą 11700 zł (9 700 zł - 8 642, 43 zł = 1057, 57 zł)

Co się tyczy przesłanki wystąpienie faktu (czynu niedozwolonego), za który ustawa czyni odpowiedzialnym bank, należy wyjaśnić, że czyn ten musi być związany z naruszeniem przez pozwanego przepisów dotyczących obowiązków banku w zakresie egzekucji z rachunków bankowych.

W oparciu o ustalony stan faktyczny można wskazać dwa czyny niedozwolone banku, wynikające z naruszenia przez pozwanego przepisów dotyczących jego obowiązków w zakresie egzekucji z rachunków bankowych dłużnika W. K., które doprowadziły do powstania wyżej opisanej szkody w majątku powoda.

Pierwszy czyn polegał na tym, że pozwany nie dokonał zajęcia wierzytelności znajdujących się na rachunkach bankowych dłużnika w terminie wskutek czego doprowadził do wypłacenia przez dłużnika z rachunku bankowego kwoty 33 000 zł. Natomiast drugi czyn pozwanego nastąpił po zajęciu wierzytelności na rachunku bankowym i wiązał się z dokonaniem przez pozwanego wypłat środków pieniężnych wolnych od zajęcia w wysokości 159 302, 97 zł na rzecz dłużnika bez zgody komornika do wysokości zajętej wierzytelności i nieprzekazaniu bezzwłocznie zajętej kwoty na pokrycie należności.

Odnosząc się do pierwszego czynu niedozwolonego należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 890 § 1 k.p.c. zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego, w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy dłużnika, **jest dokonane z chwilą doręczenia bankowi zawiadomienia o zakazie wypłat z tego rachunku** i obejmuje również kwoty, które nie były na rachunku bankowym, w tym rachunku bankowym obejmujący wkład oszczędnościowy w chwili jego zajęcia, a zostały wpłacone na ten rachunek po dokonaniu zajęcia. Stosownie zaś do art. 889 § 1 pkt 1 k.p.c. w celu dokonania egzekucji z wierzytelności z rachunku bankowego, w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy komornik ogólnej właściwości dłużnika: przesyła do oddziału lub innej jednostki organizacyjnej banku, w którym dłużnik posiada rachunek, zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej dłużnika, wynikającej z posiadania rachunku bankowego, w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy, do wysokości należności będącej przedmiotem egzekucji wraz z kosztami egzekucyjnymi i **wzywa bank, aby nie dokonywał wypłat z rachunku bez zgody komornika do wysokości zajętej wierzytelności, lecz przekazał bezzwłocznie zajętą kwotę na pokrycie należności** albo zawiadomił komornika w terminie siedmiu dni o przeszkodzie do przekazania zajętej kwoty; zawiadomienie jest skuteczne także w wypadku niewskazania rachunku bankowego, w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy;

Pozwany twierdzi, że komornik sądowy doręczył bankowi zawiadomienie o zakazie wypłat z rachunku bankowego dłużnika w dniu 1 października 2008 r. i w tym dniu dokonał zajęcia wierzytelności na rachunku bankowym. Jednakże materiał procesowy znajdujący się aktach sprawy, wskazuje na to, że komornik sądowy doręczył bankowi przedmiotowe zawiadomienie w dniu 25 września 2008 r., co poświadcza zwrotne potwierdzenie odbioru pisma z dnia 22 września 2008 r. znajdujące się w aktach sprawy egzekucyjnej (...). Z uwagi na dostrzeżone rozbieżności przewodniczący zarządził na rozprawie przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 212 § 1 k.p.c. co do tej kwestii. Jednakże postępowanie to nie doprowadziło do ich wyklarowania, gdyż pozwany nie był w stanie przedstawić swojego stanowiska, choć konsekwentnie twierdzi, że doręczenie zawiadomienia nastąpiło w dniu 1 października 2008 r. Należy podkreślić, że w ramach tego zarzutu pozwany nie podnosił, że komornik sądowy doręczył zawiadomienie o zajęciu wierzytelności do niewłaściwej jednostki organizacyjnej banku (niewłaściwego oddziału banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy dłużnika), co z reguły ma wpływ na wskazaną przez bank datę doręczenia zawiadomienia o zakazie wypłat. Nie ma to jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż z żadnego materiału procesowego nie wynika, że komornik sądowy dokonał doręczenia zawiadomienia o zakazie wypłat z rachunku bankowego dłużnika w dacie wskazywanej przez bank, czy też że w tej dacie bank przekazał zawiadomienie o zajęciu do właściwej jednostki organizacyjnej banku (oddziału banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy dłużnika). Podkreślenia zaś wymaga to, że w pierwszym piśmie przesłanym do komornika sądowego pozwany nie zakwestionował prawidłowości doręczenia mu zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego, lecz zwrócono się z prośbą o przesyłanie dalszych pism do jego jednostki organizacyjnej pozwanego Centrum Rozliczeń (...), która – jak się wydaje - została utworzona przez pozwanego, w celu obsługi zajęć wierzytelności z rachunków bankowych, nie zaś do oddziału banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy dłużnika.

Wskazany czyn niedozwolony pozostaje w związku przyczynowym ze szkodą wyrządzoną powodowi w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Z uwagi na to, że komornik sądowy doręczył zawiadomienie o zakazie wypłat z rachunku bankowego dłużnika w dniu 25 września 2008 r., bank powinien dokonać zajęcia środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym dłużnika w tym dniu. Natomiast w dniu 1 października 2008 r. dłużnik dokonał na rachunek bankowy wpłat dwóch kwot, tj. kwoty 11 000 zł i kwoty 22 000 zł, które w tym samym dniu wypłacił, podczas gdy pozwany powinien przekazać bezzwłocznie zajętą kwotę na pokrycie należności, z uwzględnieniem art. 54 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Gdyby pozwany przekazał zajętą kwotę na pokrycie należności, powodowi nie zostałaby wyrządzona szkoda w wysokości 24 357, 57 zł (33 000 zł – 8 642, 43 zł).

Co się tyczy drugiego czynu niedozwolonego pozwanego, należy zaznaczyć, iż zgodnie z przytoczonym już art. 890 § 1 k.p.c. zajęcie wierzytelności następuje z dniem doręczenia zawiadomienia o zajęciu wierzytelności, zaś stosownie do art. 889 § 1 k.p.c. – bank bez zgody komornika sądowego nie może dokonywać wypłat z rachunku.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, zajęcie wierzytelności znajdujących się na osobistym rachunku bankowym dłużnika (nr (...)) na mocy zarządzenia komornika sądowego z dnia 22 września 2008 r. trwało od dnia 25 września 2008 r. do dnia 29 grudnia 2010 r.. W tym okresie komornik sądowy nie wydawał zgody na wypłatę środków pieniężnych znajdujących się na tym rachunku bankowym dłużnika. Tymczasem pozwany od dnia 3 marca 2009 r. do dnia 16 marca 2010 r. zezwolił dłużnikowi na wypłatę środków pieniężnych na łączną kwotę 159 302, 97 zł, która była wolna od zajęcia na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

Co do tego czynu pozwany podniósł zarzut, że bank dokonał „odblokowania” rachunków bankowych zgodnie z prawem. Jednakże, w ramach przeprowadzonego na podstawie art. 212 § 1 k.p.c. postępowania wyjaśniającego na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2013 r. i w dniu 29 lipca 2013 r. pozwany nie wskazał, na jakiej podstawie prawnej dokonał „odblokowania” rachunków bankowych dłużnika i nie potrafił zająć w tej kwestii stanowiska w sprawie.

Pozwany wskazywał na dwie zasadnicze kwestie, które w jego przekonaniu, powinny skutkować oddaleniem powództwa.

Po pierwsze, pozwany twierdził, że „odblokowanie” osobistego rachunku bankowego nastąpiło na skutek pisma pełnomocnika procesowego dłużniczki, w którym zażądał on „odblokowania” tego rachunku, z uwagi na to, że pomiędzy W. K. a R. K. została ustanowiona w dniu 16 marca 2001 r. umowa majątkowa małżeńska wyłączająca wspólność ustawową oraz zostało załączone oświadczenie R. K., iż środki pieniężne gromadzone na osobistym rachunku bankowym nie wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków.

W ocenie Sądu wyżej wymienione okoliczności nie mogą uzasadniać „odblokowania” osobistego rachunku bankowego W. K..

Umowne wyłączenie wspólności ustawowej nie usprawiedliwiało zachowania pozwanego polegającego na dokonywaniu wypłat należności z rachunku bankowego. Z zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego z dnia 22 września 2008 r. skierowanego do pozwanego przez komornika sądowego wynika w sposób niebudzący wątpliwości, że pozwany został pouczone, iż zgodnie z art. 889 § 1 pkt 1 k.p.c., z chwilą dokonania zajęcia nie może bez zgody komornika sądowego dokonywać wypłat środków pieniężnych. Pozwany nie otrzymał przedmiotowej zgody komornika sądowego. Podkreślić należy, iż umowne wyłączenie wspólności ustawowej – w przeciwieństwie do zniesienia wspólności wyrokiem sądu – jest nieskuteczne wobec wierzyciela, jeżeli nastąpiło ono po powstaniu wierzytelności. Co więcej, małżonkowie mogą powoływać się wobec wierzyciela na umowne wyłączenie wspólności (art. 47 § 2 k.r.o.) tylko wówczas, gdy otrzymał on taką wiadomość przed powstaniem wierzytelności, przy czym obowiązek wykazania tej okoliczności obciąża małżonka dłużnika (art. 6 k.c.). W wyniku takiego unormowania wierzyciel, który nie wiedział o umownym wyłączeniu wspólności ustawowej, uzyskuje szczególną ochronę prawną polegającą na tym, że wprowadzenie rozdzielności majątkowej jest wobec niego bezskuteczne (por. m.in. wyrok SN z 3 kwietnia 1980 r. III CZP 13/80, OSNC 1980, nr 7-8, poz. 140; wyrok SN z dnia 9 czerwca 1995 r. III CRN 24/95, OSNC 1995, nr 11, poz. 164, wyrok z dnia 28 lipca 1998 r., II CKU 34/98, Prokuratura i Prawo 1999, nr 1, poz. 36; postanowienie z dnia 2 lipca 2009 r. V CSK 471/08, niepubl.).

Jeżeli sąd nadał klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową (art. 787 § 1 k.p.c.), musiał przestankowo ustalić, że wspólność ustawowa istnieje. Stwierdzenie rozdzielności majątkowej w postępowaniu klauzulowym (m. in. na zarzut małżonka dłużnika z art. 47 § 2 k.r.o.) prowadziłyby do oddalenia wniosku wierzyciela, ponieważ egzekucja mogłaby być wtedy prowadzona tylko do udziału ułamkowego we współwłasności oraz do jego majątku odrębnego, natomiast małżonek dłużnika pozostawałby poza postępowaniem egzekucyjnym. Tak ukształtowane skutki prawne odnoszą się także do postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 października 2007 r. (XVI GCo 291/07) nadającego klauzulę wykonalności przeciwko W. K.. Jest przy tym oczywiste, że nakaz zapłaty z dnia 28 stycznia 2002 r., w którym wymieniono enumeratywnie kwoty od których naliczane mają być odsetki ustawowe począwszy od 14 grudnia 1998 r. (pierwsza kwota) do 30 lipca 2000 r. (ostatnia kwota) musiał dotyczyć wierzytelności powstałej przed wyłączeniem, gdyż wyłączenie wspólności ustawowej nastąpiło w dniu 16 marca 2001 r.

Oświadczenie dłużnika R. K., iż środki pieniężne wpłacane na rachunek bankowy przez W. K. należą do jej majątku osobistego, także nie uzasadniało czynu banku polegającego na dokonywaniu wypłat należności z rachunku bankowego bez zgody komornika sądowego. Dla postępowania w rozpoznawanej sprawie istotne jest to, że małżonek dłużnika po nadaniu w stosunku do niego klauzuli wykonalności w trybie art. 787 k.p.c. staje się współdłużnikiem i mają do niego zastosowanie przepisy dotyczące dłużnika (zob. uchwała SN z dnia 19 listopada 2008 r., III CZP 105/08). Małżonek dłużnika z chwilą nadania przeciwko niemu klauzuli wykonalności staje się bowiem dłużnikiem egzekwowanym. Przysługuje mu więc obrona przy pomocy środków przewidzianych dla takiego dłużnika w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym. Ma on w szczególności możliwość wniesienia powództwa opozycyjnego (art. 840 k.p.c.) oraz umorzenie egzekucji (art. 825 pkt 3 k.p.c.). Oświadczenie współdłużnika będącego małżonkiem dłużnika egzekwowanego w kwestii tego, że konkretny składnik majątkowy nie wchodzi w skład majątku wspólnego, nawet złożone w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym, nie stanowi podstawy do dokonywania wypłat przez bank bez zgody komornika sądowego.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem banku, że mógł on w oparciu o wyżej wymienione fakty „odblokować” rachunek bankowy dłużniczki, gdyż w treści pisma z dnia 22 września 2008 r., pouczone go o ograniczeniu odpowiedzialności dłużniczki W. K. do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską. Pozwany, najprawdopodobniej nie dostrzegł, że na drugiej stronie tego pisma jest wezwanie skierowane do banku, aby nie dokonywał wypłat z tego rachunku bez zgody komornika sądowego, co odpowiada treści art. 890 § 1 pkt 1 k.p.c.

Po drugie, pozwany twierdził, że brak jest adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wyrządzoną szkodą a czynem dokonany w dniu 3 marca 2009 r. polegającym na „odblokowaniu” rachunku osobistego W. K.. Według pozwanego, gdyby pozwany nie odblokował rachunku bankowego, W. K. nie wpłacałaby w okresie od dnia 3 marca 2009 r. do dnia 29 grudnia 2010 r. na rachunek bankowy środków pieniężnych, a zatem powód nie poniósł by szkody.

Zdaniem Sądu stanowisko pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Jak wskazuje się orzecznictwie według tego przepisu zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła; typowym jest natomiast taki skutek, o którym na podstawie zasad doświadczenia życiowego wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska (wyrok SA w Łodzi z 26 kwietnia 2013 r. I ACa 1196/12). Innymi słowy, przy ocenie, czy istnieje normalny związek przyczynowy między szkodą a zdarzeniem, które ją spowodowało trzeba brać pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, doświadczenie życiowe i zasady nauki; zachodzi on wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy szkoda jest typowym następstwem danego zdarzenia (wyrok SA w Poznaniu z 20 marca 2013 r. I ACa 122/13).

W związku z tym ocena istnienia bądź nieistnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem a wyrządzoną szkodą musi opierać się na konkretnym stanie faktycznym ustalonym na podstawie materiału procesowego zgromadzonego w sprawie z uwzględnieniem doświadczenia życiowego wynikającego z aktualnych realiów społecznych i gospodarczych. Ocena tak nie może bowiem być abstrakcyjna, czyli nie może zostać dokonana w oderwaniu od faktów i odnosić się wyłącznie do hipotez.

Co do zasady, należy przyjąć, że zachowania (działania lub zaniechania) dłużników polegają częstokroć na hamowaniu postępów egzekucji, ukrywaniu własnego majątku i dążeniu do minimalizacji efektów czynności komorniczych. W przypadku egzekucji wierzytelności z rachunków bankowych mogą one przybrać postać powtarzalnego schematu, w którym każdorazowo końcowym momentem używania danego rachunku bankowego dłużnika było uzyskanie przez niego pierwszej informacji o zajęciu takiego rachunku. Gdy od tej chwili ustają na rachunku przepływy pieniężne umożliwiające skuteczną egzekucję, to można uznać, że zachowanie dłużnika ma na celu utrudnienie bądź uniemożliwienie egzekucji.

Pozwana twierdzi, że dłużniczka nie wpłacałaby kwot na osobisty rachunek bankowy, gdyby pozwana nie „odblokowała” zajęcia. Takie twierdzenie pozwanej jest jednak hipotetyczne, nie ma potwierdzenia w materiale procesowym, zaś jego ocena na podstawie zasad doświadczenia życiowego nie prowadzi do tak kategorycznych wniosków.

Pozwana nie udowodniła, że jest to typowe zachowanie dłużniczki. Obowiązek ten ciążył na pozwanej, gdyż to ona wywodzi z tego faktu korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.). Analogiczne stanowisko zajął SA w Białymstoku w wyroku z dnia 5 kwietnia 2013 r. (I ACa 142/13), w którym wskazano, że taka typowość zachowania dłużnika odnosząca się do zaniechania wpłat środków pieniężnych na rachunek bankowy musi wynikać z materiału dowodowego. W przedmiotowym orzeczeniu wyjaśniono, że takie zachowanie dłużniczki wynikało z jej zeznań. Dłużniczka przesłuchiwana bowiem w charakterze świadka wyjaśniła, że zaniechanie wpłat na rachunek bankowy po uzyskaniu informacji od zajęcia rachunku bankowego przez komornika sądowego było zachowaniem celowym, które zmierzało do uniemożliwienia przeprowadzenia egzekucji. Natomiast w niniejszym postępowaniu dowód z zeznań

świadka W. K. nie został przeprowadzony. Tym samym nie znamy przyczyn, dla których W. K. nie dokonała wpłat na rachunek bankowy.

Z pewnością w niniejszej sprawie nie mieliśmy do czynienia z klasycznym, typowym zachowaniem dłużnika, który po otrzymaniu zawiadomienia o zajęciu wierzytelności znajdujących się na rachunku bankowym przestaje dokonywać wpłat środków pieniężnych. Należy zaznaczyć, że dłużniczka W. K. została zawiadomiona o wszczęciu egzekucji, w tym o wszczęciu egzekucji z wierzytelności znajdujących się na jej osobistym rachunku bankowym w dniu 22 września 2008 r.. W dniu 25 września 2008 r. dłużniczka złożyła skargę na czynności komornika sądowego, w tym na zajęcie jej wierzytelności znajdujących się na osobistym rachunku bankowym prowadzonym przez pozwanego, co wynika wprost z treści skargi. Pomimo tego dłużniczka dokonuje w dniu 22 września 2008 r. wpłaty w wysokości 6500 zł, zaś w dniu 1 października 2008 r. dwóch kwot, tj. kwoty 11 000 zł i 33 000 zł. Dłużniczka ma zatem świadomość, że jej rachunek bankowy został zajęty przez komornika sądowego na poczet należności wynikających z tytułu wykonawczego. Normalnym zachowaniem dłużniczki, w takiej sytuacji byłoby to, że dłużniczka po otrzymaniu zawiadomienia o zajęciu wierzytelności na rachunku bankowym nie dokonywałaby żadnych wpłat na swój rachunek bankowy. Tymczasem powódka dokonuje wpłat i wypłaca środki pieniężne (dokonuje przelewu na innych rachunek bankowy i dokonuje wypłaty gotówkowej). Jak wynika z analizy historii rachunku bankowego dłużniczki za okres od dnia 25 września 2008 r. do dnia 16 marca 2010 r., dłużniczka dokonywała wielokrotnie takiego rodzaju czynności bankowych polegających na szybkich wpłatach i wypłatach z rachunków bankowych. W związku z tym takie zachowania dłużniczki były typowe i schematyczne.

W niniejszej sprawie nie ustalono natomiast, dlaczego powódka po dniu 1 października 2008 r. do dnia 3 marca 2009 r. zaniechała wpłat środków pieniężnych na osobisty rachunek bankowy. Równoważnym hipotezie pozwanej może być również twierdzenie, że dłużniczka nie wpłacała w tym czasie na rachunek bankowy kwot, gdyż nie miała na ten cel środków. Gdyby dłużniczka miała środki pieniężne mogła wpłacać na rachunek bankowy kwoty, które podlegają ograniczeniom egzekucji z art. 54 ust. 1 Prawa bankowego. Twierdzenie to nie jest oderwane od materiału procesowego zgromadzonego w sprawie, gdyż z analizy historii rachunku bankowego dłużniczki wynika, że dłużniczka dokonywała wielokrotnie wpłat na rachunek bankowy bardzo niskich kwoty, w tym takich, co do których ze względu na ograniczenia egzekucji z wierzytelności znajdujących się na rachunkach bankowych egzekucja nie mogła być prowadzona. Nie jest wykluczone, że dłużniczka pomimo zajęcia rachunku bankowego nadal wpłacała by środki pieniężne, lecz w takiej wysokości, która jest wolna od zajęcia. Należy mieć na względzie to, że osobisty rachunek bankowy dłużniczki służył jej przede wszystkim w celu wpłat gotówkowych, a następnie przelewaniu tych środków pieniężnych na inne rachunki bankowe, w tym w szczególności na rachunek związany z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, albo na wypłaty gotówkowe. Zważywszy, że aktualnie posiadanie rachunku bankowego jest typowe, gdyż ułatwia obrót środkami pieniężnymi, nie można uznać, że typowym zachowaniem dłużniczki byłoby zaniechanie wpłat środków pieniężnych w okresie następującym po dniu 3 marca 2009 r., gdyby pozwana nie „odblokowała” jej rachunków bankowych. Dłużniczka bowiem wiedziała z zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i zajęciu wierzytelności na rachunkach bankowych, że nie może dokonywać wypłat z tych rachunków bez zgody komornika sądowego powyżej kwot wolnych od zajęcia. Taka informacja została bowiem zamieszczona w treści pisma z dnia 16 września 2008 r. Gdyby dłużniczka chciała utrudnić bądź uniemożliwić egzekucję wierzytelności z rachunku bankowego, mogła założyć rachunek bankowy w innym banku, w którym komornik sądowy nie zajął wierzytelności na rachunku bankowym. O zajęciach tych dłużniczka wiedziała przecież z pism dotyczących zajęć, które były jej przesyłane przez komornika sądowego do wiadomości. Tymczasem dłużniczka nadal miała rachunek bankowy u pozwanego i dokonywała na nim operacji bankowych.

Ponadto, nie jest wykluczone, że dłużniczka wpłacała środki pieniężne na rachunek bankowy i liczyła się z tym, że w konsekwencji zgromadzone na jej rachunku bankowym wierzytelności zostaną zajęte przez komornika sądowego, choć domagała się ich „odblokowania” rachunku bankowego przez bank. Należy mieć na uwadze to, że dłużniczka dysponowała już postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w Łodzi z dnia 1 grudnia 2008 r., gdyż odebrała je 23 grudnia 2008 r., który oddalił jej skargę na czynności komornika w postaci zajęcia wierzytelności na rachunku bankowym prowadzonym przez pozwanego. Dłużniczka знаła zatem stanowisko sądu, który oddalił jej

wniosek o umorzenie egzekucji oparty na jej twierdzeniu, że środki pieniężne znajdujące się na rachunku bankowym są jej majątkiem osobistym. Dłużniczka знаła także stanowisko komornik sądowego, które zostało jej przedstawiono w piśmie z dnia 17 lutego 2009 r., który nie wyraził zgody na uchylenie zajęcia na tej podstawie, że według jej twierdzeń jest to jej majątek osobisty. Taką samą zaś argumentację, jak sądowi i komornikowi sądowemu, dłużniczka przedstawiała pozwanemu. Dlatego dłużniczka mogła liczyć się z tym, że nie zostanie ona przez pozwanego uwzględniona zwłaszcza, że bank został powiadomiony przez dłużniczkę o stanowisku komornika sądowego przy piśmie dłużniczki z dnia 3 marca 2009 r., co pozwana przyznała w piśmie z dnia 17 marca 2010 r.

Nie można również wyłączyć sytuacji, że dłużniczka także w sytuacji, gdy pozwany odmówił jej „odblokowania” rachunku bankowego, nadal wpłacałaby środki pieniężne i godziłaby się na egzekucję wierzytelności z rachunku bankowego. Okoliczność taka nie jest obecnie nadzwyczajna. Dłużnicy „godzą się” na egzekucję wierzytelności z rachunku bankowego z dwóch zasadniczych przyczyn: jest to jeden z najmniej uciążliwych sposobów prowadzenia egzekucji oraz opłata egzekucyjna za egzekucję z rachunku bankowego jest jedną z najniższych opłat egzekucyjnych i wynosiła 8 %. W sytuacji gdyby dłużniczka wpłacała należności bezpośrednio komornikowi musiałaby się liczyć z opłatą egzekucyjną w wysokości 15 %. W związku z tym korzystniejsze dla dłużniczki było prowadzenie egzekucji z wierzytelności znajdujących się na rachunku bankowym.

W zakończeniu rozważań należy wskazać na jeszcze jeden argument. Artykuł 892 § 2 k.p.c. ma chronić wierzyciela przez nieprawidłowymi czynnościami bankowymi banków. Czynności te wykonują pracownicy banków. Dlatego przepis ten ma chronić wierzyciela także przed ewentualną złą współpracą pracownika banku i dłużnika co do egzekucji wierzytelności z rachunku bankowego. Udowodnienie takiego faktu byłoby dla wierzyciela w wielu sytuacjach niemożliwe, gdyż dotyczy relacji pomiędzy dłużnikiem a pracownikiem banku, a żaden z nich nie ma interesu w tym, aby zeznawać na korzyść wierzyciela. Gdyby przyjąć argumentację pozwanego należałoby uznać, że naruszenie przepisów wynikających z egzekucji wierzytelności z rachunków bankowych polegające dokonywaniu wypłat bez zgody komornika sądowego nie pozostaje w związku przyczynowym z czynem niedozwolonym banku, gdyż gdyby nie ten czyn, to dłużniczka nie wpłacałaby należności. Wówczas bank tylko w oparciu o taką hipotezę, mógłby się w każdym przypadku zwolnić od odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 892 § 2 k.p.c., w tym również w razie zmyślenia pracownika banku i dłużnika.

Dlatego należy stwierdzić, że istnieje normalny związek przyczynowy pomiędzy czynem banku polegającym na tym, że bez zgody komornika sądowego dokonał po dniu 3 marca 2009 r. wypłat z rachunku bankowego środków pieniężnych dłużnika wolnych od zajęcia, pomimo uprzedniego wezwania komornika do bezzwłocznego przekazywania tych środków na rachunek bankowy komornika sądowego, a wyrządzoną powodowi szkodą.

Powód żądał odsetek ustawowych od kwoty 90 121, 48 zł od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., stanowiącego zgodnie z art. 359 § 1 k.c. formalne, ustawowe źródło odsetek. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia choćby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Istotne jest więc ustalenie momentu, w którym dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia.

Powód wezwał pozwanego do spełnienia wyżej wymienionych świadczeń pismem z dnia 18 stycznia 2012 r., które zostało pozwanemu doręczone w dniu 24.01.2012 r. Zatem żądanie odsetek ustawowych od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia zapłaty należy uznać za zasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., gdyż pozwany w całości przegrał proces.

Na koszty procesu poniesione przez powoda zasądzone od pozwanego składają się kwota 8 124 zł obejmująca uiszczony koszt sądowy w postaci opłaty sądowej w wysokości 4 507 zł (k. 75) oraz kwota 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez Radcę prawnego

ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349) oraz kwotę 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty za pełnomocnictwo.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR del. Przemysław Feliga

(...)

(...)

(...)